

Gairus – Situational Ethics

April 14, 2002

1) Marrying a non-Jew

רמב"ם הלכות איסורי ביאה פרק יב הלכה ד

כל הבועל כותית בין דרך חתנות בין דרך זנות אם בעלה בפרהסיא והוא שיבעול לעיני עשרה מישראל או יתר אם פגעו בו קנאין והרגוהו הרי אלו משובחין וזריזין, ודבר זה הל"מ הוא ראייה לדבר זה מעשה פנחס בזמרי.
/השגת הראב"ד/ כל הבועל עכו"ם וכו'. כתב הראב"ד ז"ל /א"א/ בד"א שהתרו בו ולא פירש אבל לא התרו בו לא אמרינן הרי אלו משובחין עכ"ל.

דברים פרשת ואתחנן פרק ז

(ג) וְלֹא תִמְחַתֵּן בָּם בְּתֵדָה לֹא תִמְחַתֵּן לְבָנֵיךָ:

שולחן ערוך אבן העזר הלכות אישות סימן טז סעיף א

ישראל שבעל עובדת כוכבים, דרך אישות, או ישראלית שנבעלה לעובד כוכבים (דרך אישות), הרי אלו לוקין מן התורה, שנאמר: לא תתחתן בם (דברים ז, ג) (ויש חולקין בזה). אבל הבא על העובדת כוכבים דרך זנות, במקרה, חייב עליה מדרבנן משום עובדת כוכבים ומשום זונה ומכין אותו מכת מרדות. ואם ייחדה לו בזנות, חייב עליה מדרבנן משום נדה, שפחה, עובדת כוכבים, זונה. ואם היה כהן, אפילו בא עליה דרך מקרה לוקה מן התורה משום זונה (ויקרא כא, ז).

תלמוד בבלי מסכת עבודה זרה דף לו עמוד ב

[דכי אתא רב דימי אמר: ב"ד של חשמונאי גזרו,] ישראל הבא על העובדת כוכבים - חייב משום נשג"א, כי אתא רבין אמר: משום נשג"ז.

רש"י מסכת עבודה זרה דף לו עמוד ב

נשג"א - גזרו עליהן משום נדה דרבנן ואע"ג דעובדת כוכבים אין דמה מטמאה מן התורה שהרי היא כבהמה חכמים גזרו עליה ומשום שפחה משום עובדת כוכבים כאילו מתחתן בה דרך אישות ומשום אשת איש דבעולת בעל יש להן לבני נח דכתיב והיא בעולת בעל וישראל הרגיל בכך הואיל ובא עליה בנדתה אתי למיבעל נמי נדה ישראלית ואתי למינסב שפחה ועבר משום לא יהיה קדש ואתי למינסב לעובדת כוכבי' ועבר אלא תתחתן ואתי למיבעל אשת איש ישראל.
משום נשג"ז - נדה שפחה עובדת כוכבים זונה שאם כהן הוא יש כאן משום לאו דזונה ולא לאו ממש אלא גזירה משום זונה ישראלית שנבעלה לאסור לה.

רמב"ם הלכות איסורי ביאה פרק יב הלכה ז

עון זה אע"פ שאין בו מיתת ב"ד אל יהי קל בעיניך, אלא יש בו הפסד שאין בכל העריות כמותו שהבן מן הערוה בנו הוא לכל דבר ובכלל ישראל נחשב אע"פ שהוא ממזר והבן מן הכותית אינו בנו שנאמר כי יסיר את בנך מאחרי מסיר אותו מלהיות אחרי י"י.

2) Situational Ethics

שו"ת הרמב"ם סימן ריא

שאלה מה יאמר אדוננו בדבר בחור, שקנה שפחה יפת תואר והיא אצלו בחצרו, והחצר גדולה והוא דר עם אשת אביו ושלש בנותיה הקטנות. נפלו דין ודברים בינו ובין אחיו. תבעו (האח) אל השופט ואירעו ביניהם דין ודברים הרבה. אחר כך הלשין אחיו אותו אל השופט, שקנה שפחה נוצריה וגיירה והוא מתיחד עמה באה השפחה (לפני השופט), ושאלה השופט, מה היא, אמרה: יהודיה. הציע לה הפשעות וסרבה ואמרה: אני, יהודיה בת יהודיה אני. החזיר אותה לו השופט ולקחה לביתו ורננה עליו העיר והיא עכשו נשארה בביתו. האם צריכים בית דין להוציאה מביתו משום יחוד, אע"פ שלא יתיחד עמה, משום שנאמר והייתם נקיים מי"י ומישראל, או נאמר, משום שאשת אביו עמו בחצר, איננו חייבים להוציאה מאצלו. ואם בית דין צריכים להוציאה, מאיזה טעם תהיה הוצאתה, לפי שלא מצינו שאסרו אלא יחוד פנויה ויחוד בגויה, ומאיזה טעם נאסר ישיבתה בביתו? והאם לה דין יפת תואר אם לאו? יורנו רבינו ושכרו כפול מן השמים.

התשובה [אין לה דין יפת תואר], לפי שזאת נתייחדה בדין תורה, משום שהותר ליקחה לאשה באותה העת, ר"ל בעת הכבוש, כשהיא בגיותה, מפני שלא דברה תורה אלא כנגד היצר כמו שהותר להם באותה העת לאכול האסורים ובתים מלאים כל טוב אפילו קדלי דחזירי, ואין להקיש על זה. וצריכים בית דין אחר זאת השמועה אשר לא טובה (לכפותו) להוציאה או ישחררה וישאנה לאשה, אע"פ שיש בזה כעין עברה, לפי שהנטען על השפחה ונשתחררה אסור לו לישאנה לכתחלה, לפי שכבר פסקנו פעמים אחדות בכגון אלו המקרים, שישחררה וישאנה. ועשינו זאת מפני תקנת השבים ואמרנו מוטב שיאכל רוטב ולא שומן

עצמו. וסמכנו על דבריהם ז"ל עת לעשות לי"י הפרו תורתך. ומסייעין לו לישאנה בעדינות וברוך, ויקבעו לו מועד לישאנה או להוציאה, כמו שעשה עזרא ע"ה. והאלהים יתעלה יתקן קלקולנו, כמו שהבטיח ואמר ואסירה כל בדיליך וכתב משה.